

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХНМУ

«28» 08 2026 р. протокол № 8

Введено в дію

Наказ ХНМУ

«31» 08 2026 р № 179

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЦЕНТР КОЛЕКТИВНОГО КОРИСТУВАННЯ
НАУКОВИМ ОБЛАДНАННЯМ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Харків

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Центр колективного користування науковим обладнанням (далі – Центр) є науковим структурним підрозділом Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини Харківського національного медичного університету, створений з метою забезпечення доступу наукових і науково-педагогічних працівників до сучасного та унікального наукового обладнання для проведення наукових досліджень і розробок, у тому числі за пріоритетними напрямками біомедичних досліджень.

1.2. Центр створюється, реорганізовується та ліквідується за рішенням Вченої ради Харківського національного медичного університету (далі ХНМУ, Університет), яке вводиться в дію наказом ректора.

1.3. Центр є складовою дослідницької інфраструктури ХНМУ, не є юридичною особою та здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», інших нормативно-правових актів в сфері освіти і науки, Статуту ХНМУ, цього Положення та внутрішніх локальних нормативних актів Університету. Центр має право використовувати бланк зі своїм найменуванням та власну символіку.

1.4. Повна назва Центру українською мовою: Центр колективного користування науковим обладнанням Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини Харківського національного медичного університету.

Повна назва англійською мовою: Center for Collective Use of Scientific Equipment of the Research Institute of Experimental and Clinical Medicine of Kharkiv National Medical University (CCUSE RIECM KNMU).

Скорочена назва: українською мовою - ЦККНО НДІ ЕКМ ХНМУ, англійською мовою - CCUSE RIECM KNMU.

1.5. Інформація про діяльність Центру розміщуються на офіційному вебсайті Університету в розділі «Наука», підрозділі «ЦККНО».

1.6. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

1.7. Після затвердження Положення у новій редакції попередня редакція Положення втрачає чинність.

1.8. У разі внесення змін до законодавства України, що регулює питання, визначені цим Положенням, застосовуються норми законодавства України до моменту внесення відповідних змін до цього Положення.

2. ЗАВДАННЯ ЦЕНТРУ

2.1. Надання можливості науковим і науково-педагогічним працівникам Університету, інших закладів вищої освіти та наукових установ проводити наукові дослідження і розробки з використанням сучасного та унікального наукового обладнання Центру.

2.2. Сприяння реалізації державних цільових наукових програм і проєктів за визначеними пріоритетними тематичними напрямками досліджень і розробок, що фінансуються МОЗ України, МОН України, Національним фондом досліджень України, міжнародними організаціями та з інших джерел, не заборонених законодавством України.

2.3. Залучення студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених до виконання науково-дослідних робіт із використанням сучасного наукового обладнання Центру, зокрема секвенатора нового покоління, імуноферментного та біохімічного аналізаторів та іншого обладнання.

2.4. Проведення спільних досліджень і розробок з вітчизняними та іноземними науковими установами, закладами вищої освіти та іншими суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності.

2.5. Сприяння розвитку міжнародного наукового співробітництва, проведенню наукових досліджень у сфері біомедицини та оприлюдненню їх результатів у наукових виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами даних, зокрема Scopus та Web of Science.

2.6. Центр відповідно до покладених на нього завдань забезпечує:

2.6.1. надання доступу до наукового обладнання Центру відповідно до Регламенту доступу до наукового обладнання Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини Харківського національного медичного університету. (Додаток 1);

2.6.2. належну експлуатацію та технічне обслуговування наукового обладнання, проведення необхідних регламентних робіт;

2.6.3. інформаційну, технічну, консультаційну, методичну та організаційну підтримку користувачів наукового обладнання;

2.6.4. наявність та своєчасне оновлення інструкцій щодо користування науковим обладнанням;

2.6.5. належне зберігання та управління даними, отриманими під час проведення досліджень, з дотриманням вимог законодавства України, академічної доброчесності та захисту інтелектуальної власності;

2.6.6. дотримання правил етичної поведінки, академічної доброчесності, принципів гендерної рівності та забезпечення рівних прав і можливостей користувачів;

2.6.7. захист інформації, авторських та інших майнових і немайнових прав замовників послуг відповідно до законодавства України та умов укладених договорів;

2.6.8. прозорий та першочерговий доступ до наукового обладнання для виконання науково-дослідних робіт у межах пріоритетних тематичних напрямів Університету.

3. КЕРІВНИЦТВО ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ

3.1. Центр очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади наказом ректора Університету за поданням проректора з наукової роботи.

3.2. Керівник Центру:

– здійснює загальне керівництво діяльністю Центру та несе відповідальність за результати його роботи;

– організовує роботу Центру та забезпечує виконання покладених на нього завдань;

– координує взаємодію з користувачами наукового обладнання та замовниками послуг;

– організовує належну експлуатацію, технічне обслуговування та збереження наукового обладнання;

– забезпечує проведення необхідного навчання та інструктажу працівників і користувачів;

– координує роботу працівників Центру та контролює виконання ними посадових обов'язків;

- вносить пропозиції щодо матеріально-технічного забезпечення Центру, його кадрового складу та організації роботи;
- здійснює інші повноваження відповідно до законодавства України та цього Положення;
- щорічно звітує про результати діяльності Центру;
- розробляє пропозиції щодо подальшого розвитку Центру.

3.3. Діяльність Центру забезпечується науковими, науково-педагогічними, інженерно-технічними та іншими працівниками Університету, які забезпечують проведення досліджень, експлуатацію та технічне обслуговування наукового обладнання. До виконання окремих робіт можуть залучатися інші особи відповідно до законодавства України та укладених договорів.

3.4. Працівники Центру несуть відповідальність за належне виконання покладених на них обов'язків відповідно до законодавства України, посадових інструкцій, цього Положення та інших внутрішніх документів Університету.

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ЦЕНТРУ

4.1. Центр у своїй діяльності використовує матеріально-технічну базу Університету. Перелік основного наукового обладнання, яке використовується Центром на момент створення, наведено у Додатку 2 до цього Положення.

4.2. Контроль за цільовим та належним використанням майна здійснюється Центром, а його збереження забезпечується матеріально відповідальними особами, за якими закріплено відповідне обладнання.

4.3. Нове наукове обладнання, придбане або передане Університету для забезпечення діяльності Центру, вводиться в експлуатацію та закріплюється у встановленому Університетом порядку.

4.4. Матеріально-технічне забезпечення Центру здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, грантового фінансування, коштів від надання платних послуг, господарських договорів та інших джерел, не заборонених законодавством України.

5. ПОРЯДОК НАДАННЯ ДОСТУПУ ДО НАУКОВОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК

5.1. Центр надає доступ до наукового обладнання для проведення наукових досліджень і розробок на безоплатній або платній основі відповідно до законодавства України, цього Положення та Регламенту доступу до наукового обладнання Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини Харківського національного медичного університету. Платні послуги надаються на підставі договору та відповідно до затвердженої калькуляції.

5.2. Доступ до роботи з науковим обладнанням надається працівникам Центру, замовникам послуг за умови наявності відповідної кваліфікації, проходження необхідного навчання та інструктажу і дотримання вимог законодавства України, цього Положення, Регламенту та інструкцій з експлуатації.

5.3. Користувачі наукового обладнання зобов'язані дотримуватися правил його експлуатації, вимог охорони праці, пожежної безпеки та санітарних норм. У разі виявлення несправності користувач зобов'язаний припинити роботу та повідомити відповідального працівника Центру. Забороняється самовільно змінювати налаштування, конструкцію чи програмне забезпечення обладнання та здійснювати його ремонт без відповідного дозволу.

5.4. Замовники послуг та інші користувачі несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання встановлених обов'язків відповідно до законодавства України, цього Положення, Регламенту та умов відповідних договорів. У разі заподіяння шкоди обладнанню або майну Університету збитки відшкодовуються у встановленому законодавством України порядку.

5.5. Доступ замовників послуг до відкритих дослідницьких даних та їх описів може забезпечуватися шляхом розміщення таких даних в електронних Репозитаріях Центру або на інших інформаційних ресурсах з дотриманням вимог законодавства України.

5.6. Центр має право відмовити у наданні послуг, якщо заплановане дослідження суперечить законодавству України, створює загрозу безпеці людей, може призвести до пошкодження наукового обладнання або передбачає порушення встановлених правил його використання.

5.7. Під час представлення результатів досліджень у наукових статтях, тезах, дисертаціях, презентаціях, заявках на патент, звітах та інших наукових матеріалах зазначається інформація про використання наукового обладнання Центру.

6. ПОРЯДОК НАДАННЯ ЦЕНТРОМ ПОСЛУГ З ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ НАУКОВОГО ОБЛАДНАННЯ ЗАМОВНИКУ ПОСЛУГИ

6.1. Центр надає замовникам послуги з проведення досліджень і розробок із використанням наукового обладнання, яке перебуває у розпорядженні Центру. Надання послуг здійснюється на підставі договору, укладеного Університетом із замовником у встановленому порядку.

6.2. Послуги з проведення досліджень і розробок із використанням наукового обладнання Центру надаються на платній або безоплатній основі відповідно до законодавства України та умов відповідного договору.

6.3. Договір про спільну діяльність може визначати склад учасників, їх права та обов'язки, напрями діяльності, порядок взаємодії, джерела фінансування, порядок покриття витрат, види робіт і послуг, перелік наукового обладнання, строки виконання робіт та кошторис витрат.

6.4. Умови договору про спільну діяльність, у тому числі порядок координації спільних дій, використання майна, покриття витрат і збитків та участі у результатах спільної діяльності, визначаються за домовленістю сторін, якщо інше не встановлено законодавством України.

6.5. У разі заподіяння Центру матеріальної шкоди збитки відшкодовуються відповідно до законодавства України та умов договору. У разі недосягнення сторонами згоди спір вирішується у встановленому законодавством порядку.

6.6. Переважне право на користування науковим обладнанням надається учасникам Центру та замовникам послуг з проведення досліджень і розробок, що здійснюються в межах пріоритетних напрямів наукової та науково-технічної діяльності Університету.

6.7. Науковому обладнанню або його складовій частині у встановленому законодавством порядку може бути надано статус наукового об'єкта, що становить національне надбання.

7. ФІНАНСУВАННЯ

7.1. Фінансове забезпечення діяльності Центру здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів від надання платних послуг, грантового фінансування, благодійних внесків, коштів за господарськими договорами та інших джерел, не заборонених законодавством України.

7.2. Надання платних послуг Центру здійснюється на підставі договорів із замовниками, які укладаються та погоджуються у встановленому Університетом порядку. Вартість послуг визначається відповідно до затверджених калькуляцій. Оплата послуг здійснюється у безготівковій формі.

7.3. Акти виконаних робіт за договорами про надання платних послуг оформлюються у встановленому порядку. Калькуляції витрат на виконання робіт розробляються відповідно до законодавства України та нормативних документів Університету.

7.4. Бухгалтерський облік, фінансові операції та контроль за використанням коштів Центру здійснюються відповідними структурними підрозділами Університету у встановленому порядку.

Проректор з наукової роботи

Оксана НАКОНЕЧНА

Регламент

доступу до наукового обладнання Центру колективного користування науковим обладнанням Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини Харківського національного медичного університету

1. Загальні положення

1.1 Регламент визначає порядок та умови доступу науковим та науково-педагогічним працівникам, здобувачам освіти Харківського національного медичного університету (далі – Університет), інших закладів освіти та зовнішніх замовників до наукового обладнання Центру колективного користування науковим обладнанням Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини (ЦККНО НДІ ЕКМ) Харківського національного медичного університету (далі - Центр) для виконання наукових досліджень.

1.2 Регламент є обов'язковим для всіх користувачів наукового обладнання Центру.

1.3 Уся необхідна документація, така як договір та кошторис на проведення дослідження, акти виконаних робіт, заявки на проведення досліджень розробляються керівником Центру спільно з планово-фінансовим відділом Університету.

1.4 Відповідальність за актуалізацію Регламенту та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету згідно з їх посадовими інструкціями.

1.5 Зміни до Регламенту вносяться у встановленому порядку відповідно до змін чинного законодавства.

2. Порядок оформлення заявок і проведення робіт

2.1 Для структурних підрозділів Харківського національного медичного університету.

2.1.1 Замовник обговорює з відповідальними за експлуатацію наукового обладнання особою доцільність використання приладу для його потреб.

2.1.2 Замовник подає заявку на ім'я проректора з наукової роботи Університету, в якій надає:

- обґрунтування використання відповідного обладнання чи методу вимірювання;

- необхідність використання відповідного обладнання за участю замовника у міжнародних та державних грантах, науково-дослідних темах, тощо (Вказати джерело фінансування);

- за умов використання відповідного обладнання Центру замовником у рамках міжнародного або державного гранту, виконання науково- дослідної теми, за бюджетним фінансуванням, витрати на матеріали і реагенти мають бути передбачені кошторисом відповідного наукового проєкту.

2.1.3 Перед початком роботи замовник обговорює з співробітниками Центру, відповідальною за експлуатацію наукового обладнання особою протокол підготовки зразків, графік проведення робіт, тощо.

2.1.4 Дані про результати вимірювання у паперовому чи електронному вигляді та супроводжуючий графічний матеріал є інтелектуальною власністю Університету.

2.1.5 При представленні результатів вимірювання у вигляді статей, тез, авторефератів, дисертаційних робіт, подання заявок на патент, звітів замовник повинен давати посилання на ЦККНО, вказуючи назву приладу, що використовувався.

2.2 Для замовників, що підпорядковані іншим установам (закладам вищої освіти, науковим установам, тощо):

2.2.1 Замовник обговорює з відповідальними за експлуатацію обладнання особами доцільність використання приладу для його потреб.

2.2.2 Замовник подає заявку на ім'я проректора з наукової роботи, підписану керівником та завірену печаткою установи, в якій надає:

- обґрунтування використання відповідного обладнання чи методу вимірювання;

- необхідність у використанні відповідного обладнання за участю замовника у міжнародних та державних грантах або виконанням науково- дослідних тем за

бюджетним фінансуванням (вказати джерело фінансування). Використання відповідного обладнання Центру та витрати на матеріали і реагенти мають бути передбачені кошторисом відповідного наукового проєкту.

2.2.3 Після ухвалення заявки з замовником укладається договір про проведення вимірювань.

2.2.4 Перед початком роботи замовник повинен попередньо обговорити з відповідальною за експлуатацію обладнання особою протокол підготовки зразків, графік проведення робіт, тощо.

2.2.5 Дані про результати вимірювання у паперовому чи електронному вигляді та супроводжуючий графічний матеріал є інтелектуальною власністю Харківського національного медичного університету.

2.2.6 При представленні результатів вимірювання у вигляді статей, тез, авторефератів, дисертаційних робіт, подання заявок на патент, звітів, замовник повинен давати посилання на Центр колективного користування, вказуючи назву приладу, що використовувався.

3. Платні послуги з використання наукового обладнання Центру для потреб інших замовників:

3.1 Надання платних послуг здійснюється на підставі укладених договорів між Університетом та фізичними або юридичними особами. Договори укладаються згідно з встановленим порядком.

3.2 Замовник визначає мету та завдання проведення досліджень з використанням наукового обладнання Центру.

3.3 Керівництво Університету та Центру вивчає можливість проведення досліджень. У разі позитивної відповіді між Університетом та заявником заповнюється заявка та укладається договір у встановленому порядку.

3.4 Виконання договорів на надання платних послуг фіксується у встановленому для цих видів порядку.

3.5 Оплата послуг Центру здійснюється на відповідний рахунок Університету у встановленому порядку.

3.6 Перед початком роботи замовник повинен попередньо розробити, укласти, оформити з відповідальними за експлуатацію обладнання особами протокол підготовки зразків, графік проведення робіт, тощо.

3.7 Оригінали результатів вимірювання у паперовому чи електронному вигляді та супроводжуючий їх графічний матеріал є власністю замовника.

3.8 При представленні результатів вимірювання у вигляді статей, тез, авторефератів, дисертаційних робіт, презентацій, подання заявок на патент, звітів, замовник повинен вказувати структурний підрозділ університету, де проводилася робота, та назву приладу.

4. Рівні доступу до наукового обладнання

4.1 Доступ до обладнання може бути у формі самостійної роботи після отримання відповідного доступу, робота під наглядом працівника Центру, виконання робіт працівниками Центру.

4.2 Рівень доступу залежить від складності обладнання, кваліфікацій користувача та рівнем безпеки.

5. Вимоги до користувачів науковим обладнанням

5.1 Перед початком роботи користувачу необхідно пройти інструктаж з техніки безпеки та ознайомитися з інструкціями по експлуатації обладнання.

5.2 Під час роботи користувач зобов'язаний дотримуватися правил експлуатації обладнання, негайно повідомляти про несправності, не передавати доступ третім особам.

6. Планування використання наукового обладнання

6.1 Використання обладнання здійснюється за попереднім записом.

6.2 Пріоритет надається науковим дослідженням Університету, дослідженням із зовнішнім фінансуванням, освітньо-науковому процесу.

7. Облік та звітність в Центрі

7.1 Інформація про роботу на обладнанні фіксується в журналі обліку, а саме:

- дата і час користування;
- обладнання;
- користувач (виконавець);
- вид виконаних робіт;
- показники, що визначалися;

- методика визначення;
- договір за яким проводиться експлуатація обладнання.

8. Оплата послуг

8.1 Для внутрішніх користувачів доступ може бути безоплатним, або здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, коштів від надання платних послуг, грантового фінансування, благодійних внесків, коштів за господарськими договорами та інших джерел, не заборонених законодавством України.

8.2 Для зовнішніх користувачів доступ є платним відповідно затверджених економічно обґрунтованих розрахунків.

9. Обмеження доступу до наукового обладнання

9.1 Доступ може бути обмежений або припинений у разі пошкодження техніки, недотримання правил експлуатації обладнання, невиконання гігієнічних та екологічних норм, невиконання фінансових зобов'язань.

Проректор з наукової роботи

Оксана НАКОНЕЧНА

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНОГО НАУКОВОГО ОБЛАДНАННЯ,
ЯКЕ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ЦЕНТРОМ КОЛЕКТИВНОГО
КОРИСТУВАННЯ НАУКОВИМ ОБЛАДНАННЯМ НАУКОВО-
ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ
МЕДИЦИНИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

№ з.п	Назва обладнання	Підрозділ, на балансі якого знаходиться обладнання
1	Секвенатор нового покоління MISeq i100	НДІ ЕКМ ХНМУ вул. Амосова, 58
2	Магнітна мішалка з підігрівом MSH-300i з магнітним перемішуючим елементом, покритим PTFE, 6*25 мм	НДІ ЕКМ ХНМУ вул. Трінклера, 6
3	Імуноферментний планшетний аналізатор Stat Fax 4700 (США)	НДІ ЕКМ ХНМУ (ЦНДЛ) вул. Амосова, 58
4	Імуноферментний планшетний аналізатор StatFax 4300	Кафедра біохімії ХНМУ пр. Науки, 4
5	Аналізатор біохімічний Stat Fax 4500	НДІ ЕКМ ХНМУ (ЦНДЛ) вул. Амосова, 58
6	Ламінарна шафа HR30-II-A2 HAIER (Бокс біологічної безпеки)	НДІ ЕКМ ХНМУ вул. Трінклера, 6
7	Інвертований мікроскоп Primo Vert	НДІ ЕКМ ХНМУ вул. Трінклера, 6

Проректор з наукової роботи

Оксана НАКОНЕЧНА

